ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 29.12.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 15.01.1991 do: 31.12.1992

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

184

VYHLÁŠKA
Ministerstva financií
z 28. decembra 1968
na vykonanie zákona o dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti

Ministerstvo financií po dohode s Ministerstvom kultúry a informácií ustanovuje podľa § 16 ods. 2 zákona č. 36/1965 Zb. o dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti a § 5 ods. 3 zákona č. 160/1968 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti (ďalej len „zákon“):

Daňová povinnosť (K § 1 až 3 zákona)

§ 1

(1) Príjmy z tvorivej literárnej a umeleckej činnosti a príjmy z činnosti výkonných umelcov podliehajú dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti (ďalej len „daň“) len vtedy, ak sa uvedená činnosť vykonáva mimo pracovného pomeru a jej výsledkom sú literárne, vedecké a umelecké diela, prípadne umelecké výkony, ak sú tieto diela a výkony predmetom autorského práva.

(2) Príjmy, ktoré dostane daňovník od svojho zamestnávateľa za literárnu a umeleckú činnosť v odbore, ktorý je predmetom jeho pracovnej zmluvy, sú podrobené dani zo mzdy. Dani zo mzdy sú podrobené taktiež odmeny vyplatené daňovníkovi popri pravidelnej mzde preto, že čo do množstva výkonov prekročil v odbore činnosti, ktorý je predmetom jeho pracovnej zmluvy, úväzok určený v zmluve.

§ 2

(1) Ak sa vydá pozostalá manželka, ktorá má príjmy z autorských práv alebo práv výkonných umelcov zdedených po svojom manželovi, alebo ak je v spoločnej domácnosti s druhom, podliehajú tieto príjmy dani z príjmov obyvateľstva.

(2) Ak príjmy uvedené v predchádzajúcom odseku patria osobe, ktorá žila so zomretým umelcom v spoločnej domácnosti najmenej rok ako družka, a po jeho smrti sa táto osoba vydá alebo žije v spoločnej domácnosti s druhom, podliehajú uvedené príjmy dani z príjmov obyvateľstva.

§ 3

(1) Ak príjmy z literárnej a umeleckej činnosti pochádzajú z cudziny a boli v cudzine preukázateľne zdanené rovnakou alebo obdobnou daňou, nepodliehajú v tuzemsku zdaneniu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije na príjmy za použitie autorského práva k literárnym, umeleckým alebo vedeckým dielam a z práv výkonných umelcov za využívanie umeleckých výkonov (s výnimkou príjmov za výkon), ak tieto príjmy pochádzajú zo štátov, s ktorými Československá socialistická republika dojednala zmluvu o zamedzení dvojakého zdanenia.

(3) Ak sa príjmy uvedené v odseku 2 môžu zdaniť podľa zmlúv o zamedzení dvojakého zdanenia aj v druhom zmluvnom štáte, v ktorom je ich zdroj, odpočíta sa na žiadosť daňovníka od dane vypočítanej v tuzemsku daň zaplatená v cudzine.

(4) Suma dane, ktorá sa podľa odseku 3 odpočíta, nemôže však prekročiť sumu dane, ktorú môže podľa zmluvy o zamedzení dvojakého zdanenia vybrať štát, z ktorého sa príjem poberal, ani pomernú časť československej dane vypočítanej z ročného úhrnu všetkých príjmov podrobených dani, pripadajúcu na celkový príjem prijatý z cudziny.

§ 4

(1) Vyučovanie v akomkoľvek odbore činnosti, z ktorej príjmy sa zdaňujú daňou z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti, nie je činnosťou podľa zákona; činnosťou podľa zákona nie je preto najmä vyučovanie hudby, tanca a pod. Rovnako sa posudzujú prednášky výučbovej povahy, ako napr. na inštruktážach, v kurzoch, závodných školách práce a pod. Príjmy z takýchto činností podliehajú dani zo mzdy.

(2) Príjmy z odboru užitého umenia, fotografie a priemyslovej retuše sa zdaňujú daňou z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti, ak sú výsledkom umeleckej tvorivej činnosti a ako také sú uznané a overené orgánmi Zväzu českých alebo slovenských výtvarných umelcov. Pri fotografiách použitých v periodickej tlači, v literárnom diele alebo v diele z odboru propagačnej grafiky, ak sú fotografie nevyhnutnými a neoddeliteľnými časťami uvedených diel, nie je potrebné overenie Zväzu. V týchto prípadoch rozhoduje o tom, či ide o umeleckú fotografiu, šéfredaktor alebo iný zodpovedný redaktor ním na to poverený.

§ 5
Oslobodenie od dane (K § 4)

Ak je v cene alebo odmene vyplatenej pri verejnej súťaži zahrnutá aj odmena za dielo alebo umelecký výkon, prípadne za jeho použitie, je vypisovateľ súťaže povinný určiť, aká časť z vyplatenej ceny alebo odmeny pripadá na odmenu za dielo alebo umelecký výkon (jeho použitie).

§ 6
Výplata odmien (K § 5)

(1) Príjemcom honorárov, ktorých celkový ročný čistý príjem neprekročil v žiadnom z posledných dvoch rokov sumu 25 000 Kčs, zúčtovacie strediská vydajú na požiadanie preukaz o tejto skutočnosti. Preukazy budú platiť na bežný rok i na nasledujúce roky, ak nedôjde k opatreniu podľa odseku 2.

(2) Ak prekročí príjem daňovníka podrobený dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti v niektorom roku sumu 25 000 Kčs, je povinný oznámiť túto skutočnosť zúčtovaciemu stredisku, ktoré po prerokovaní s príslušným Zväzom rozhodne, či preukaz uvedený v predchádzajúcej vete sa daňovníkovi ponechá alebo neponechá i naďalej.

(3) Organizácie vyplácajúce odmeny za činnosť, ktorá podlieha povinnému sprostredkovaniu,**) poukazujú odmeny v plnej výške miestu, ktoré túto činnosť sprostredkovalo. Sprostredkujúca organizácia postupuje pri vyplácaní odmien podľa § 5 ods. 1 zákona.

(4) Úhrn odmien prijatých od občanov v roku rozhodujúcom pre zdanenie je daňovník povinný oznámiť do 15. januára budúceho roku zúčtovaciemu stredisku.

(5) Zúčtovacím strediskom sú

a) Ochranná organizácia autorská pri Českom fonde výtvarných umení v Prahe, pokiaľ ide o odmeny vyplácané tvorivým a výkonným umelcom, ktorí majú trvalé bydlisko v českých krajoch,

b) Slovenský fond výtvarného umenia v Bratislave, pokiaľ ide o odmeny vyplácané tvorivým a výkonným umelcom, ktorí majú trvalé bydlisko na Slovensku.

(6) Organizácie poukazujúce preddavky na daň zúčtovaciemu stredisku zašlú s poukazom preddavkov súčasne zoznam daňovníkov, v ktorom u každého daňovníka uvedú jeho priezvisko a meno (i krycie meno), adresu jeho bydliska, rodné číslo z občianskeho preukazu, druh a výšku hrubých odmien a pri odmenách z odboru výtvarného umenia aj výšku odpočitateľných položiek, sumu zrazeného príspevku kultúrnym fondom a sumu zadržaného a zúčtovaciemu stredisku poukázaného preddavku na daň za uplynulé obdobie (§ 12 ods. 1 zákona).

(7) Ak zúčtovacie stredisko zistí, že vzhľadom na celkovú výšku odmien nestačí preddavok vo výške 10 % odmeny na krytie dane pripadajúcej na úhrn odmien od začiatku roka a vznikli by pre daňovníka prípadné nedoplatky, uloží organizáciám, ktoré pravidelne alebo vo väčšom rozsahu vyplácajú daňovníkovi odmeny, aby ako preddavok na daň zadržiavali a zúčtovaciemu stredisku odvádzali vyššie primerané percento odmeny. Organizácie vyplácajúce odmeny sú povinné poukazovať z odmien preddavky na daň vo výške určenej zúčtovacím strediskom od doručenia príkazu až do konca kalendárneho roka. Zúčtovacie stredisko zašle odpis príkazu aj daňovníkovi na vedomie.

(8) Okrem prípadov uvedených v § 5 ods. 1 písm. a) zákona zráža platiteľ daň priamo pri výplate odmeny bez toho, aby vyžadoval od daňovníka predloženie potvrdenia zúčtovacieho strediska, ak odmena za dielo alebo výkon neprevyšuje 100 Kčs a ak nejde o prevádzkový honorár alebo odmenu za činnosť podliehajúcu povinnému sprostredkovaniu.

(9) Cudzie meny sa na účely tejto vyhlášky prepočítajú na československé koruny podľa osobitného predpisu.

(10) Z odmien uvedených v § 3 ods. 2, z ktorých bola do výšky určenej medzinárodnou zmluvou o zamedzení dvojakého zdanenia vybratá daň v cudzine, tuzemská organizácia daň nezráža v prípadoch podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona.

§ 7
Základ dane (K § 6)

(1) Pri výpočte dane zúčtovacím strediskom sa príjmy podrobené dani do 50 Kčs zaokrúhľujú na celé stokoruny dole a nad 50 Kčs na celé stokoruny hore. Ak daň zráža platiteľ odmeny, zaokrúhľuje sa odmena po odpočítaní odpočitateľných súm podľa § 7 ods. 1 zákona na celé desaťkoruny dole.

(2) Príjmom podrobeným dani nie sú náhrady cestovných výdavkov, ktoré vypláca platiteľ popri odmenách, ak daňovník vykonáva literárnu alebo umeleckú činnosť podľa určenia platiteľa mimo svojho trvalého bydliska. Ak sa dohodla odmena vrátane náhrad za cestovné výdavky úhrnnou sumou, nemožno z nej vylučovať náhradu týchto výdavkov ako príjem nepodrobený dani.

(3) Za príjem nepodrobený dani sa považujú iba náhrady cestovných výdavkov vyplatené podľa osobitných predpisov,***) a to len do výšky ustanovenej týmito predpismi.

Odpočitateľné položky (K § 7)

§ 8

(1) Ak má daňovník odmeny z rôznych odborov literárnej a umeleckej činnosti, určí sa odpočitateľná položka pri každej odmene osobitne podľa toho, za aké dielo alebo umelecký výkon sa odmena vypláca.

(2) Daňovník je povinný pre správne určenie odpočitateľnej položky v pochybných prípadoch preukázať platiteľovi, prípadne zúčtovaciemu stredisku, o aký druh odmeny ide.

(3) Ako náhrada nákladov spojených s urobením diela sa odpočíta z odmien za fotografické diela použité v periodickej tlači (§ 4 ods. 2 vyhlášky) odpočitateľná položka vo výške 30 % odmeny [§ 7 ods. 1 písm. a) č. 2 zákona].

(4) Literárne a umelecky činným osobám, ktoré sú zúčastnené na sociálnom zabezpečení na základe platenia poistného[1]) a ktorým vypočítava daň zúčtovacie stredisko (§ 6 ods. 5 vyhlášky), sa priznávajú tieto daňové úľavy:

a) zaplatené poistné sa odpočíta od dosiahnutého príjmu popri odpočítateľných položkách podľa § 7 ods. 1 zákona;

b) u osôb, ktoré nie sú súčasne zúčastnené na sociálnom zabezpečení z iného dôvodu,[2]) sa od dosiahnutého úhrnu ročných príjmov ďalej odpočíta za rok 1990 suma 1 000,– Kčs za každý mesiac, za ktorý bolo platené poistné, najviac však 6 000,– Kčs a za roky 1991 a 1992 suma 1 500,– Kčs za každý mesiac, za ktorý bolo platené poistné.

(5) Výšku zaplateného poistného je povinný preukázať daňovník zúčtovaciemu stredisku do 31. januára po uplynutí roka, za ktorý sa daň vypočítava.

§ 9

(1) Za vyživovanú osobu daňovníkom sa uznávajú:

a) deti za podmienok uvedených v § 7 vyhlášky č. 161/1976 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy,

b) manželka (družka) alebo manžel (druh) a jeho rodičia alebo rodičia jeho manželky (družky, manžela, druha), pokiaľ tieto osoby nemajú vlastný príjem presahujúci ročne hrubých 8280 Kčs, žijú s daňovníkom v spoločnej domácnosti a daňovník im poskytuje byt, stravu a ošatenie,

c) manželka (manžel), ktorá nežije s daňovníkom v spoločnej domácnosti, na ktorú však daňovník platí výživné určené alebo schválené súdom, pokiaľ nemá vlastný príjem presahujúci ročne hrubých 8280 Kčs.

(2) Prechodný pobyt mimo spoločnej domácnosti (napr. z dôvodov liečenia, štúdia, učenia, výkonu vojenskej služby) nie je na závadu, aby tieto osoby boli považované za vyživované. Pri ustanovení výšky vlastného príjmu osôb, ktoré možno uznať za vyživované daňovníkom, sa neprihliada na príjmy uvedené v § 7 ods. 8 písm. a) až g) vyhlášky č. 161/1976 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy.

(3) Tá istá osoba môže byť uznaná za vyživovanú iba u jedného daňovníka a u toho istého daňovníka iba pri jednej dani. Ak daňovník podlieha popri tejto dani ešte dani zo mzdy, poskytne sa zľava na vyživované osoby vždy pri dani zo mzdy. Pri vybratí dane z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti sa na vyživované osoby neprihliada.

(4) Ak zľava na vyživované osoby poskytnutá daňovníkovi pri dani zo mzdy by bola nižšia ako zľava poskytnutá na vyživované osoby pri dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti, zúčtovacie stredisko zníži na žiadosť daňovníka pri zúčtovaní podľa § 11 ods. 2 vyhlášky vypočítanú daň o rozdiel medzi zľavou poskytnutou pri dani zo mzdy a medzi zľavou, ktorá by mu patrila pri dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti. Zúčtovacie stredisko zníži daň len vtedy, ak daňovník potvrdením svojho zamestnávateľa preukáže, koľko mu bolo v uplynulom roku zrazené na dani zo mzdy a koľko by mu bolo zrazené, keby sa mu neposkytli žiadne úľavy z dôvodu vyživovania osôb.

(5) O uznaní osôb daňovníkom za vyživované rozhoduje stav 31. decembra roka, za ktorý sa daň vypočítava.

(6) Nárok na zľavu z dôvodu vyživovania osôb uplatní a preukáže daňovník obdobným spôsobom ako pri dani zo mzdy[7]) do 31. januára po uplynutí roka, za ktorý sa daň vypočítava.

§ 10
Sadzba dane (K § 8)

(1) Ak čistý príjem daňovníka prekročí 25 000 Kčs ročne, vyberie sa popri dani zrazenej platiteľom až do celkového čistého príjmu 27 300 Kčs ročne daň iba sumou prevyšujúcou 25 000 Kčs.

(2) Odmeny devízovým cudzozemcom vypláca organizácia, ak nejde o činnosť podliehajúcu povinnému sprostredkovaniu (§ 6 ods. 3 vyhlášky), priamo daňovníkom. Ak medzinárodná zmluva neustanovuje o zamedzení dvojakého zdanenia inak, zrazí sa z odmeny daň vo výške 25 % bez prihliadnutia na odmeny už vyplatené a na odpočítateľné položky podľa § 7 zákona. Obdobne sa postupuje pri vyplácaní odmien devízovým cudzozemcom sprostredkujúcou organizáciou.

(3) Daň sa zaokrúhľuje do 50 hal. na celé koruny dole a nad 50 hal. na celé koruny hore.

Spôsob vyberania dane (K § 9 až 12)

§ 11

(1) Z odmien prijatých od občanov, ktoré je daňovník povinný oznámiť zúčtovaciemu stredisku (§ 5 ods. 2 zákona a § 6 ods. 4 vyhlášky), sa daň vypočíta tak, že sa pripočítajú k ostatným odmenám oznámeným zúčtovaciemu stredisku a príslušnú daň vypočíta a od daňovníka vyberie a odvedie zúčtovacie stredisko po uplynutí roka v lehote podľa § 12 ods. 2 zákona.

(2) Nárok na odpočet zahraničnej dane v prípadoch podľa § 3 ods. 3 uplatní daňovník v oznámení o výške celkového ročného príjmu podávaného podľa § 9 ods. 3 zákona zúčtovaciemu stredisku, ktorému preukáže skutočnosti rozhodné pre odpočet zahraničnej dane vybratej v cudzine.

(3) Do konca februára po uplynutí každého roka zúčtovacie stredisko vykoná u každého daňovníka, ktorého príjem podrobený tejto dani po odpočítaní položiek uvedených v § 7 ods. 1 zákona presiahol v uplynulom roku 25 000 Kčs, výpočet dane, zúčtuje všetky došlé preddavky na daň s vypočítanou daňou ako aj odpočet dane vybratej v cudzine (§ 3 ods. 3) a prípadné preplatky, pokiaľ presahujú 10 Kčs, vráti daňovníkovi. Ak zo zúčtovania vznikne preplatok nepresahujúci 10 Kčs alebo nedoplatok, zúčtuje ho s preddavkami, ktoré došli v ďalších obdobiach, prípadne daňovníka vyzve, aby uhradil nedoplatok priamo zúčtovaciemu stredisku. Ak daňovník neuhradí nedoplatok na vyzvanie, zúčtovacie stredisko požiada okresný národný výbor príslušný podľa miesta bydliska daňovníka o vymáhanie daňového nedoplatku.

§ 12

(1) Zúčtovacie stredisko i platiteľ odmien, ktorý vypláca odmenu priamo daňovníkovi [§ 5 ods. 1 písm. a) zákona], je povinný viesť o každom daňovníkovi záznamy, z ktorých možno zistiť všetky skutočnosti rozhodujúce o výške odmien, a o zrazenej a odvedenej dani. Záznam musí obsahovať tieto údaje: meno a priezvisko daňovníka, adresu jeho bydliska, rodné číslo, druh a výšku hrubých odmien, ktoré sa mu v priebehu roka vyplatili včítane ich ročného súhrnu, sumu zrazenej dane, sumu zrazeného príspevku kultúrnym fondom a pri odmenách z odboru výtvarného umenia aj výšku odpočítateľných položiek. Na rube vplatného lístka, ktorým odvádza zrazenú daň, je povinný uviesť, akú sumu úhrnom zrazil všetkým daňovníkom v období, za ktoré odvádza daň.

(2) Do 15. marca po uplynutí každého roka je povinné zúčtovacie stredisko i platiteľ, ktorý vypláca odmeny priamo daňovníkovi [§ 5 ods. 1 písm. a) zákona], zaslať okresnému národnému výboru na tlačive vydanom Ministerstvom financií hlásenie o vyplatených odmenách a o zrazenej a odvedenej dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti v uplynulom kalendárnom roku.

§ 13

Zúčtovacie stredisko alebo platiteľ môže daň, ktorú daňovníkovi nezrazil, zraziť dodatočne, len ak neuplynula premlčacia lehota podľa § 14 zákona.

Záverečné ustanovenia (K § 16 až 18)

§ 14

(1) Daň podľa tohto zákona sa vyberie z doplatkov a preddavkov vyplatených alebo daňovníkovi pripísaných k dobru po 1. januári 1969, aj keď ide o doplatky a preddavky na odmeny za dodané diela alebo uskutočnené výkony pred uvedeným dňom.

(2) Ministerstvo financií, prípadne orgán ním splnomocnený na žiadosť autora upraví po prerokovaní s príslušným umeleckým zväzom daň pripadajúcu na odmeny za významné pôvodné literárne, výtvarné alebo hudobné diela, na ktorých autor preukázateľne pracoval po dobu dlhšiu ako jeden rok, aby výška dane zodpovedala priemernej odmene za činnosť autora v jednotlivých rokoch, v ktorých na diele pracoval.

(3) Začínajúc rokom 1969 sa zrušuje vyhláška č. 37/1965 Zb. na vykonanie zákona o dani z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti v znení vyhlášky č. 145/1965 Zb.

§ 15

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; prvý raz sa použije na výpočet dane z príjmov z literárnej a umeleckej činnosti z príjmov dosiahnutých po 1. januári 1969.

Minister:

Ing. Sucharda v. r.

*) Vyhláška č. 161/1976 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy.

**) Vyhláška Ministerstva školstva a kultúry č. 71/1958 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa ustanovujú podmienky účinkovania divadelných umelcov z povolania na predstaveniach mimo prevádzky divadla, v znení vyhlášky č. 176/1958 Ú. l. (Ú. v.) a vyhlášky č. 74/1964 Zb. a vyhlášky č. 89/1958 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa ustanovuje povinné sprostredkovanie pre niektoré odbory umeleckej činnosti, v znení vyhlášky č. 74/1964 Zb.

***) Vyhláška č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.

****) Vyhláška č. 24/1967 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani zo mzdy.

1) § 145b zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb.

2) § 1 nariadenia vlády ČSFR č. 257/1990 Zb. o prechodnom znížení výšky poistného na sociálne zabezpečenie pre osoby vykonávajúce umeleckú činnosť.

7) § 16 vyhlášky č. 161/1976 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.